

Kakor pa izvemo, še večina občinskih uradov ni storila v tem oziru nobenega koraka, in ako se to takoj ne zgodi, se bo na Dunaj poročalo, da občine niso izrazile nobene želje glede suše.

Zato pozivljamo vse občinske urade, da takoj in nemudoma poročajo na okrajna glavarstva o suši, da prosijo za cenitev škode, za odpis davka in za podporo v krmi.

Ako se to ne zgodi, se bo poslancem reklo, da samo oni sitnarijo, ljudstvo pa nima istih želj.

Slov. kmečka zveza.

Politični ogled.

— Za obstrukcijo. Tudi na Kranjskem se vršijo nedelje za nedeljo politični shodi, na katerih ljudstvo odobrava odločen nastop slovenskih katoliških poslancev na Dunaju. Zadnje nedeljo dne 1. avgusta je imel deželni odbornik dr. Lampe v St. Petru pri Novem mestu sijajen shod. Ob splošnem pritrdjevanju je izjavil, da se vlada moti, ako meni, da bo s kako politiko izstradanja odvrnila volivce od svojih poslancev. Ves slovenski narod pozdravlja obstrukcijo ter hoče po svojih poslancih si izvojevati narodno enakopravnost. Shod je z velikim navdušenjem izrekel zaupnico poslancem ter jih pozval, naj v boju vstrajajo.

— Na Velehradu, odkoder sta sv. Ciril in Metod razširjala katoliško vero med Slovani, se je vršil pretekli dne shod katoliških učenjakov, ki delujejo na zjedinenje ruske cerkve s katoliško. Velikega pomena je, da so se letos tega shoda udeležili tudi zastopniki nezjedinjene ruske cerkve.

— Dalmatinski deželni zbor jeseni ne bo skli. can. Vlada hoče baje prej po svoje urediti zadeve v Bosni in Hercegovini, šele potem bodo po njenem mnenju nastale take „politične razmere“, da skliče dalmatinski deželni zbor. Tako se roga Bienenrth Dalmatincem.

— Kompromis v Istri. V istrskem deželnem zboru je došlo do kompromisa med Italijani in Slovani. Slovani so privolili v delitev občin. Do končne razdelitve, ki bi se imela izvesti do 1. 1915, se ne bodo vršile v nobeni občini nove volitve.

— Shod poljske mladine. „Vaterland“ poroča: V Zakopanju je zborovalo 300 delegatov mladeniških društev vseh poljskih učnih zavodov; došli so tudi zastopniki poljske mladine iz Avstrije, Nemčije, Francoske, Angleške in iz Švice. Pred vsem so se pečali z bojkotom višjih šol na Ruskem Poljskem, o obisku ruskih vsenčilišč po Poljakih in o pomožni akciji onim dijakom, ki zapuste rusko-poljske učne zavode.

— Bosansko ustavo je skupni finančni minister Burian v nedeljo 1. t. m. predložil cesarju v Išli v sankcijo.

— Turčija. Turški ministrski svet je sklenil, da Turčija odločno nastopi, če se bodo kršile turške pravice na Kreti. Turška zbornica je priredila v svoji seji 29. jul. patriotično proklamacijo z ozirom na Kreto. Prečitale so se došle brzojavke, ki naglašajo, da so pripravljene Otomanci žrtvovati življenje in premoženje za pravice Otomanov na Kreti. Nastopilo je z navduševalnimi govori več turških, albanskih in arabskih poslancev, ki so izjavljali, da so pripravljene vsi za vojsko, da raztrgajo grško zastavo na Kreti in da uničijo vladno, ki je razobesila to zastavo. Razprave so se udeležili tudi en Armenec, en Bolgar in Grk Artas, ki je izjavil, da mora rešiti vlada krečansko vprašanje tako, da ne bodo oškodovane turške koristi. — Turška vlada je naznanila v Peterburg, da zahteva hitro rešitev krečanskega vprašanja pod sultanovo nadvlado. Velevladim je naznanila Turčija, da če se na Kreti razobesi grška zastava, nastopi Turčija energično in jo sama odstrani.

— Perzija. V Perziji se je položaj zopet precej poslabšal. Med vstaji in vladnimi četami se vrše vedno spopadi.

Maša politična naznanila.

Dne 29. julija. Češki listi poročajo, da se še letos odpro razvez v 12. t. m. v 9. in 20. okraju na Dunaju nove češke ljudske šole. — Črnogorska patrolja je 19. julija prekorčila bosansko mejo. Črnogorci je ustavila avstrijska patrolja, ki je pričela streljati na Črnogorce, ker se niso hoteli vrniti v Črno goro. En Črnogorec je bil smrtno nevarno ranjen. — Turčija demonstrira proti Grški s tem, da je zelo pomnožila posadko v Janini. — Češki poslanec Klofač se baje namerava odpovedati delovanju v državnem zboru in se popolnoma posvetiti strankini organizaciji. — Ako državni zbor še ne bo kmalu razpuščen, bo Klofač odložil državnozborni mandat, vsekakor pa pri novih volitvah ne bo več kandidiral.

Dne 30. julija. Turški poslanci so nameravali obiskati Berlin. Sedaj so to namero opustili. — V Teheranu se pripravlja protirevolucija na korist odstavljenega šaha. — Nadvojvoda Leopold Salvator je skupnemu finančnemu ministru Burianu brzojavil, da je zadovoljen v Bosni najboljše vtise. — Nemci na Ogrskem so pričeli nastopati proti uvedbi splošne in enake volilne pravice. Hujskajo Mađžare, naj je ne uvedejo, ker bi zmagali pri volitvah po načelih splošne in enake volilne pravice Slovani in bi mažarstvo utonilo v slovanskem morju.

Dne 31. julija. Med ruskimi diplomati pričakujejo po sestanku ruskega carja z angleškim kraljem velike izpremembe. — V Arkangielu v Sibiriji se je prebivalstvo uprlo in porušilo do tal mnogo hiš, med njimi mnogo uradnih. Bati se je bilo, da pogori celo mesto ter ladije v luki. — Ruski listi zatrjujejo, da se pripravlja novo obleganje Teherana. Privrženci prejšnjega šaha se marljivo gibljejo. — Pri velikih laških vojaških vajah, ki se bodo vršile prihodnji mesec med Verono in Pijacenco ob navzočnosti laškega kralja, bodo sedela 5. in 7. vojni zbor, t. j. 60 batalionov, 60 eskadron, 36 baterij in 8 tehniških stotnij. Sodeloval bo tudi zrakoplovni oddelek.

Dne 1. avgusta. V nedeljo 25. julija se je vršila v Lvovu seja izobraževalnega odbora vsepoljske stranke, katere so se udeležili vsi poljski državni in deželni poslanci. Izvrševalni odbor je potrdil pogodbo, ki jo je sklenila parlamentarna skupina s skupino Stojalovskega v svrhu združitve z vsepoljsko stranko. — Nadvojvodinja Marija Valerija je došla s svojimi otroci 29. julija, nadvojvoda Franc Salvator pa večeraj v Išli. — V Rusiji je bilo od 14. junija do 14. julija t. l. 171 oseb obsojenih na smrt, 25 obsodb je že izvršenih. — Etiopskega kralja Menelika je zadel mrtvoud.

Dne 2. avgusta. V Berlinu je došlo 30 turških častnikov, ki jih pridele v študijske svrhe raznim polkom. — Ruski car je daroval Črni gori veliko topov in streljiva. — Listi poročajo, da se pretrgaajo diplomatske zveze med Japonsko in Kitajsko. — V Ameriki bo najbrž vzbruhnila vojska. Ob čilski meji se zbirajo peruanske čete. Peruanci napenajo vse sile, da nahujskajo tudi Argentine proti Čileju.

Dne 3. avgusta. Skupščina hrvaške kmečke stranke se vrši dne 22. avgusta od 8. ure zjutraj do 12. ure popoldne in od 2. do 6. ure popoldne v Zagrebu. — V Pragi se je vršila zadnji čas obravnavna proti ljudem, ki so bili obdolženi protivojaškega gibanja. Dne 21. julija je bila izrečena razsodba. Od 46 obtožencev je bilo oproščenih 35, 11 pa obsojenih v ječo od 3 do 5 mesecev. — V Cherbourgu na Francoskem sta se 31. julija sestala ruski car in predsednik francoske ljudovlade.

Dne 4. avgusta. Ruski prestolonaslednik Aleksi je obšel na kostni jetiki. — V Schwechatu na Dunaji sta se vršili v nedeljo čestiti in nemška slavnost. Nemci so Čeha napadli s palicami in kamni. — Niški častniki so poslali bivšemu srbskemu prestolonasledniku Juriju poziv, naj prične odločno nastopiti proti kralju Petru in proti radikalnim ministrom, ker drugače nastopijo sami. — Srbski „Dnevni List“ poroča, da se bo v jeseni gotovo sklenila trgovinska pogodba med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

Vojska v Maroku.

Zelo hudo se godi Špancem v Maroku. Kabili se bojujejo s silno srditostjo in izvenredno hrabrostjo. Kakor pravijo novejša poročila o boju Špancev z Maročani pri Melili, so imeli Maročani 4000 bojevnikov, med temi je bilo 1000 mož konjice. Maročani so šli v boj, pevaje pobožne pesmi, preziraje vsako nevarnost, naravnost do nasprotnih topov. Številne španske žrtve, ki so jih zahtevale bitke s Kabili, napravijo vtis, kakor da so bile španske čete občutno poražene. Časnikarski poročevalci opisujejo boje kot silno ljute in krvave.

23. julija je 16000 fanatičnih kabilov napadlo desetkrat slabše španske postojanke z vso divjostjo. Španci so se hrabro branili in po 30urnem neprestanem boju so se naspadali morali umakniti nazaj v gore. Španci so izgubili 21 častnikov in 350 mrtvih in ranjenih vojakov. Med padlimi se je nahajal tudi stotnik Cuenas, čegar stotnija je obležala na bojišču skoro do zadnjega moža. Celi dve uri se je moralo to krvelo boriti proti navalom desetkrat številnejšega svažnika in vse je bilo odvisno od tega, da še o pravem času dospe pomoč, da se obdrži postojanka. In obdržali so jo. Drug za drugim so padali junaki in zadnje trenutke se je borilo le še kakih 20 mož z bajoneto v roki. Tedaj je prišla pomoč. Strašen je bil prizor, ki se je nudil novodošli četam; tja, kjer se je borila Cuenasova stotnija, so bila čezmeh oblita s krvjo, trupla so istinito plavala v krvi. Med pokanje pušk so se mešali smrtni vzdih padlih in divje rjovenje kabilov. Nek topničar je zblaznel. Vse tovariše so podrla sovražnikove svinčenke, le on je še stal ob topu in neprestano streljal na sovražnika. Ko je prišlo nadomestno moštvo, je bil revež že zmešan. Zgrabil je puško in se vrnil na tovariše s klicem: „Top je moj, nihče se ga ne sme dotakniti! Kdor se ga dotakne, ga zadavim!“ S silo so morali nesrečnega junaškega topničarja odvesti z bojišča. Bil je ves krvav, 30 ran je zevalo na njegovem telesu. Ves čas na potu v lazarjet je vpil: „Top je moj, nihče se ga ne sme dotakniti!“ Strašen je bil napad kabilske konjenice na Špance; v desni meč, v levi revolver so pribrneli nadnje. Šele po groznem klanju so Španci odbili napad.

Najhujši boj pri Melili se je vršil minoli četrtek. Maročani so španski oddelek napadli v neki soteski in ga uničili. Neki španski polkovnik se je ustrelil, da ne bi postal maročanski jetnik. Poroča se, da je bilo 20 španskih častnikov usmrčenih ali ranjenih, 200 vojakov usmrčenih in 800 ranjenih. Bolnišnice so z ranjenci vse prenapolnjene.

Najnovejša poročila pravijo, da od 28. julija naprej ni bilo novih bojev in da se je položaj izboljšal. Španske čete se omejujejo na obstreljevanje gorovja Geruga. Kakor hitro dobi general Marina ojačanja, prične z odločilno bitko. V londonskih krogih se trdi, da priskočijo tudi Francozi Špancem na pomoč, ako bi bil položaj za Špance pri Melili trajno neugoden. V Madridu se ustanovlja četa prostovoljcev za boj proti Kabilom. Veliko mladih mož je že prijavilo vstop. Kabili so dobili zaatna ojačenja in tabore pred Melilo. Odločilne bitke je pričakovati vsak čas.

Razne novice.

* Prevzvišenost knezoškof lavantinski dr. Michael Napotnik je odpotoval v Kolin, kjer bo imel na evharističnem shodu slovesno pridigo.

* Poslanec dr. Korošec je dobil od prevzvišenosti c. kr. namestnika tale brzojav: Nameravam v četrtek okoli 10. ure zjutraj priti z avtomobilom v Ptuj, da si ogledam v ormoškem okraju po toči poškodovane občine. Med 1. in 2. uro pridem v Ormož. Namestnik Clary.

* Duhovniške vestil. Č. g. o. Lenart Vavpotič pride kot župnik k Sv. Trojici v Halozah.

* Razpisani mesti. Na deželni kmetijski šoli s slovenskim učnim jezikom pri Sv. Juriju ob južni železnici, ki se otvori začetkom oktobra t. l., je razpisano mesto ravnatelja in strokovnega učitelja z nastopom službe dne 1. septembra 1909. Prošnje do 15. t. m. na štajerski deželni odbor.

* Razpisano je mesto občinskega redarja v Spod. Poljskavi. Prošnje do 20. avgusta t. l. na občinsko predstojništvo v Spod. Poljskavi.

* Zadrudni tečaj za duhovnike, učitelje in dijake se vrši v Ljubljani v času od 9. do 13. avgusta. Pričakovati je, da se tudi iz Štajerskega priglasi več udeležencev, ker naša gospodarska organizacija, ki napreduje od dne do dne, rabi vedno več sposobnih zadrudnih delavcev. Prijave za udeležbo se naj doposlejo do 4. avgusta Zadrudni Zvezi v Ljubljani, katera daje vsa natančnejša pojasnila.

Važna razsodba. Vsakdo ima pravico, posluževati se pri označenju svojega obratovališča deželnega jezika, koji mu bolje ugaja v smislu v javnem življenju državnoopravno torej ne sme siliti, da bi svoje obratovališče označil v drugem deželnem jeziku, akoravno bi to bilo potreba radi večine prebivalstva. Tako je razsodilo pravno sodišče dne 16. aprila t. l. št. 3497. — Kdor se za to obsirno razsodbo zanima, naj čita ukazni list ministerstva notranjih zadev št. 13 ex 1909, stran 255.

* Brez maše bo letos glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda, ki se vrši dne 8. avgusta. Prejšnje čase je bila sv. maša vedno v vspredu, letos pa je ni več najti na programu. S tem je družba sv. Cirila in Metoda jasno pokazala svojo barvo.

* Nad strankami, pravi, da je družba sv. Cirila in Metoda. Na letošnji občni zbor v Jesenicah dne 8. avgusta je pač povabila liberalna društva, ne pa tamošnjih katoliških. Tako se ne dela za složno narodno obrambno delo!

* Popustbno na zemljiškem in lišnem davku. Znižanje pridobinske glavne svote in določilo pridobinskega davka od podjetet, zavezanih javnemu dajanju računov za leto 1908.: Poukazu c. kr. finančnega ministrstva z dne 20. julija 1909 št. 53.068 se je vsmislu členov IV. do XI. postav z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220 za leto 1909. I. popustek na zemljiškem davku na 12% odstotka določil, 2. je ostalo znižanje pridobinske glavne svote kakor pretekla leta, ter se je 3. določilo davčno merilo za v. § 100, odstavek 1 in 5 omenjene postav o neposrednih osebnih davkih navedene, javnemu dajanju računov zavezanec podjete na 10 odstotkov.

* V Ljubljani se vrši dne 10. in 11. t. m. slov.-hrvatski pedagoški in katehetski tečaj.

* Izizivanje Nemcev. V zadnji številki smo poročali, da nameravajo dunajski Čehi ustanoviti s pomočjo šolskega društva „Komensky“ tretjo ljudsko šolo na Dunaju in sicer v Meidlingu. Minolo soboto so pa priredili v omenjenem okraju Nemci obilno obiskani javen shod, na katerem so sklenili, da hočejo z vsemi silami zaprečiti to češko nakano, ki jo smatrajo za izizivanje dunajskih Nemcev. Tako Nemci. V tem oziru bi pač tudi Slovanci ne škodovali, ako bi posnemali Nemce, ki po vseh slovanskih mestih in pokrajinah ustanavljajo nemške šole in sicer tudi tam, kjer ni zadostnega števila nemških otrok in imajo te nemške šole glavni namen, vsprejemati otroke slovanskih starišev ter jih ponemčiti, dočim nimajo Čehi, katerih se nahaja na Dunaju nad 200.000, drugega namena, nego svoje lastne otroke vzgojiti v materinem jeziku ter jih ohraniti svojemu narodu.

* Plojeva ljubezen do poštnih uslužbencev. „Oesterreichischer Posthorn“ poroča, da se je v seji odseka državnih uslužbencev dvorni svetnik dr. Ploj nečuvno hujskajoče izjavil proti željam uslužbencev, češ, da se godi mnogim bolje, kakor pa uradnikom. Službena pragmatika je nemogoča, ki bi določala uslužbencem pravice, ki jih zdaj dejansko imajo. Poteguje se le za uradniško pragmatiko. Visoki državni uradnik hofrat Ploj lahko tako govori, ker se njemu dobro godi. Vprašamo ga samo, bi li bil on, visoki uradnik zadovoljen, ko bi se mu približno 10 let za napredek plače črtilo in potem pa 11 stopinj po 3 leta in 2 po 4 leta. Z drugimi besedami se to pravi, da mora služiti 51 let, predno doseže najvišjo plačo. Svetujemo Ploju, naj se kar posluži tudi zase teh določil. — Tak je tisti dvorni svetnik Ploj, za katerega se liberalci tako tople zavzemajo.

* Kako si misli Ploj jugoslovansko slovo. „Sloga“, glasilo tistega slovenskega državnega poslanca, ki so mu lastni volivci ob zadnjih štajerskih deželnozbornih volitvah odpovedali zaupanje s tem, da ga niso poslali v štajerski deželni odbor, tistega poslanca, ki je svoj čas pozabil na koristi koroških Slovencev, piše, da je nepotrebno pričkanje o tem, če „Narodna zveza“ še obstoji ali ne. Mož pravi, da